

DAVID
QUAMMEN
Spillover.
**Από τα ζώα
στον άνθρωπο
η επόμενη
πανδημία**

Μετάφραση Σωτη
Τριανταφύλλου.
Εκδόσεις Πατάκη,
2021, σελ. 842,
τιμή 29,90 ευρώ

Έρευνα και προειδοποίηση

Υπερπληθυσμός, αποψίλωση δασών, υλοτομία, οδοποιία, κυνήγι και βρώση άγριων ζώων, εξάπλωση των πόλεων, καταστροφή των οικοσυστημάτων, κλιματική αλλαγή. Δεν πρόκειται μόνο για συνταγή εκμηδένισης του φυσικού περιβάλλοντος αλλά και για το πλαίσιο μέσα στο οποίο την τελευταία πενήκονταετία πολλαπλασιάζονται οι ζωνοόσοι – οι αρρώστιες που περνούν από τα ζώα στον άνθρωπο. Στο *Spillover* (εκδ. Πατάκη), όρο που δηλώνει τη «διάχυση» ασθενειών από είδος σε είδος, ο **Ντέιβιντ Κουάμεν**, συγγραφέας και αρθρογράφος του «National Geographic», πραγματοποιεί μια εντυπωσιακή διερεύνηση των αιτίων και των απαρχών επιδημιών όπως

αυτές του Ebola, του AIDS, του SARS. Μελέτη πεδίου αλλά και αναζήτηση των ιατρικών προσπαθειών για τον εντοπισμό και την ιχνηλάτηση του κάθε ιού, το βιβλίο διαβάζεται τόσο ως αστυνομική πλοκή όσο και ως *deja vu*. Γιατί πάνω από την αφήγηση, διατυπωμένο από το 2013, πλανάται διαρκώς το επίμονο ερώτημα του Κουάμεν για το τι ακριβώς θα γινόταν όταν εμφανιζόταν η επόμενη μεγάλη πανδημία: «Θα βγει από ένα τροπικό δάσος ή από μια αγορά στη νότια Κίνα; Θα σκοτώσει η Next Big One 30 ή 40 εκατομμύρια ανθρώπους;». Μόλις πριν από δύο χρόνια οι αριθμοί αυτοί θα μας φαινόταν ότι προέρχονταν από τη σφαίρα της επιστημονικής φαντασίας και η επισήμανση ότι «αν ο SARS είχε ακολουθήσει το διεστραμμένο μοτίβο της προσυμπτωματικής μολυσματικότητας [θα ήταν] μια πολύ πιο δυσάρεστη ιστορία» θα ακουγόταν ίσως ως κινδυνολογία. Σήμερα, με 5,5 εκατ. νεκρούς από τον SARS-CoV-2, επιβάλλεται να διαβάσουμε το *Spillover* με προσοχή ως εξαιρετική έρευνα για το παρόν και έγκαιρη προειδοποίηση για το μέλλον.